

Götene kommun

Budget 2013

Verksamhetsplan 2014-2015

Budgetens struktur

1. Övergripande

Budgetens struktur	2
Politisk kommentar	3

2. Finansiella mål, planeringsföresättningar och budgetsammanställning

Finansiella mål	4
Planeringsföresättningar	5
Budgetsammansättning	6
– Resultatbudget	6
– Balansbudget	6
– Finansieringsbudget	7
Budget och verksamhetsplan	8
Specifikation av tillfälliga budgetposter	9
Investeringar	10

3. Budgetenheter

Grundskola	14
Äldreomsorg	15
Utbildning	17
Förskola	18
Handikappomsorg	19
Individ- och familjeomsorg	21
Konsult och administration	23
Verksamhetsövergripande	25
Kultur och Fritid	27
Politik och tillsyn	29
Samverkan	30

4. Bilagor

Sammanträdesprotokoll 2012-11-26	32
--	----

Bildtexter till omslagets första sida:

1. Lekplats Solbacken under uppförande
2. Fullösa kyrka
3. Kinnekullegården
4. Munkängarna

Bildtexter till omslagets sista sida:

1. Badhusparken
2. Översvämning Fullösa
3. Kinnekulle vid Råbäcks stenbaggeri

Produktion: www.hatech.se

Tryck: Rydins Tryckeri AB

Foto: Adrian Braekke

En budget i samförstånd och med framtidstro

Götene kommuns budget är en budget i samförstånd och som tar ansvar för framtiden. Det är Socialdemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Miljöpartiet som tillsammans har arbetat fram budgeten. Vi sex partier har i god samarbetsanda kommit fram till en budget i balans.

Kommunens budget är på 615 miljoner. En summa som har fördelats mellan kommunens olika verksamheter och som visar på ett budgetresultat på 3 mnkr.

En budget handlar om pengar och ansvar samt att stå rustad inför framtiden. Denna budget är lagd med omtanke och ansvar för kommunens olika verksamheter, brukare, personal och invånare.

Under 2013 kommer Götene skatepark att invigas. Det är ett bra exempel på ungdomars engagemang att förverkliga sin dröm i samarbete med kommunen, sponsorerna Sisu/Västergötlands idrottsförbund och Sparbanken Skaraborg i Götene.

Vi är medvetna om skolans många utmaningar p.g.a. att uppdraget utökats i form av betygssättning i lägre åldrar, ökade krav på dokumentation. Och att nationella prov genomförs i flera ämnen. Vi är stolta över vår skola och det ligger ett stort ansvar på oss som huvudmän.

Det pågår en utredning om Gymnasium Skaraborgs framtid. I dagsläget finns 700 platser för mycket eller möjliga som man nu säger. Också detta är för många platser när man ser på framtidens behov.

När det gäller förskolan är utmaningarna skollagens skrivning om lärandet vilket medför behov av kompetensutveckling av våra förskolelärare. Framtiden visar också på ökat behov av hel- och nattomsorg. Utbyggnadsbehov finns i Källby där barnantalet ökar mest.

Budgetförslaget för kulturen innebär att ambitions- och servicenivåer inom kulturen ses över. Men vi aviserar inga förändringar när det gäller musikskolan.

Vi har tillfört budgetenheten för föreningar extra medel för att säkerställa bidragsnivåerna eftersom konstgräsplanen och golfklubben ingår här nu.

Detta innebär att det inte sker några neddragningar på övriga föreningars bekostnad.

Götene är en bra kommun att åldras i. Här känner man trygghet, gemenskap och delaktighet. När äldre behöver hjälp och omsorg ska de få det. Vården ska ge våra äldre möjlighet till en hög livskvalitet.

För att säkerställa vad kommuninvånarna kan förvänta sig av kommunens tjänster. Under 2013 kommer vi att arbeta fram en värdighetsgaranti inom äldreomsorgen.

År - 2013 - flyttar flera äldre in det nya trygghetsboendet - Melonen - där också den nya Träffpunkten för äldre finns, liksom hemvårds- och rehabpersonal samt sköterska. Dessutom utgår nattpatullen härifrån – allt samlat i samma hus.

För att möta den akuta krisen av boendeplatser – särskiltboende – så öppnas 6-8 platser i Lundsbrunn – Lundaby, vilket är en kortsiktig lösning.

Kommunen har en väl fungerande kommunal verksamhet, som vi hela tiden ser över för att bli effektivare. Under 2013 kommer alla ledamöter i kommunfullmäktige att få sina handlingar digitalt, vilket förenklar och effektiviserar hanteringen av fullmäktighandlingar.

Samarbetet med vårt näringsliv kommer att fortsätta i samma positiva anda. Och vi hoppas på en fortsatt hög placering i företagsrankingen.

Under budgetåret 2013 fortsätter samarbetet mellan våra närliggande kommuner, för att kunna möta de krav och förväntningar som kommuninvånarna har.

Trots oro ute i världen ser vi optimistiskt på budgetåret 2013. Ett år då en ny idrottshall står färdig i Hällekis och projekteringen för en ny 7-9 skola pågår. Vi i Götene kommun har framtidstro.

Kenth Selmosson
Kommunstyrelsens
ordförande

Ann-Marie Widegren
Kommunstyrelsens
2:e vice ordförande

Finansiella mål

För att kunna hålla en jämn verksamhetsnivå, krävs att en god och stabil ekonomi över tiden uppnås. För att kunna ge verksamheterna bra ekonomiska förutsättningar, har ekonomiska mål för Götene kommun formulerats. Dessa uttrycks i nedan redovisade nyckeltal som Götene kommun anser återspegla god ekonomisk hushållning.

Mål för god ekonomisk hushållning i finansiellt perspektiv

Det årliga resultatet i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag ska uppgå till 2 procent, + / - 1 procent.

Varje generation bör bära kostnaderna för den service som den generationen konsumerar. Det innebär att resultatnivån över tiden måste säkerställa förmågan att även i framtiden producera service på nuvarande nivå. Ett överskott i verksamheten skapar också ett handlingsutrymme för att utveckla den kommunala verksamheten.

Resultatmålet är definierat för att säkerställa att det finns ett utrymme för:

- *Värdesäkring av det egna kapitalet*

För att säkerställa servicenivåer i framtiden och bibehålla tillgångarnas värde måste resultatet vara på en sådan nivå att inflationen inte urgröper kommunens ekonomi. Om resultatnivåerna inte motsvarar inflationen innebär det att nuvarande generation förbrukar den förmögenhet som tidigare generationer har byggt upp.

- *Pensionsreserv*

Resultatnivån måste vara tillräcklig för att bygga upp en pensionsreserv för att täcka den ökning av pensionskostnaderna som kommer att ske på grund av att den stora delen av pensionsåtagandet ligger utanför balansräkningen.

- *Oförutsedda händelser och risker*

Vid planering av kommunens ekonomi måste resultatnivån säkerställa att utrymme finns för oförutsedda händelser och risker, t ex negativ skatteunderlagsutveckling, eventuella infriande av borgensåtaganden, oväntade kostnadsökningar etc. Vid bedömning av god ekonomisk hushållning vid årets slut ska resultatnivån därför värderas med hänsyn tagen till oförutsedda händelser och risker.

Investeringarna ska finansieras med egna medel. Självfinansieringsgraden ska vara minst 100 procent i snitt under en fyraårsperiod.

När den löpande driften har finansierats, bör det helst återstå tillräckligt stor andel av skatteintäkterna för att större delen av investeringarna ska kunna finansieras med egna medel. Detta benämns som självfinansieringsgrad. 100 procent eller mer innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året. Sker detta, kommer kommunen att stärka sitt finansiella handlingsutrymme då kommunen inte behöver låna till investeringar. Nyckeltalet visar förhållandet mellan egna medel och investeringsvolym. Egna medel består av årets resultat, årets avskrivningar samt realisationsnettot för försäljningar av anläggningstillgångar.

Självfinansieringsgraden kan variera mellan åren, men ska under varje rullande fyraårsperiod ligga på ett snitt om minst 100 procent. För budget 2013 beräknas snittet för bokslut 2010 och 2011, prognos för 2012 samt budget 2013.

Finansiella mål – Budget 2013 och verksamhetsplan 2014-2015

Procent	Kommunen 2011	Prognos 2012*	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Resultat, % av skatteintäkter och statsbidrag	0,6%	1,7%	0,5%	1,0%	1,0%
Investeringar, självfinansieringsgrad	113,1%	126,3%	84,5%	70,1%	55,2%

* Prognos 2012-10-31

Planeringsförutsättningar

	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Skattesats	21,77	21,77	21,77
Invånarantal	13 098	13 066	13 062
Intern intäktsuppräkning	1,0 %	1,8 %	2,5 %
Kostnadsuppräkning	1,0 %	1,8 %	2,5 %
Uppr. externa kostnader, personalkostnadsandel	2,9 %	3,2 %	3,6 %
Arbetsgivaravgift	39,08 %	39,08 %	39,08 %
Lönekostnadsökningar	3,4 %	3,7 %	4,1 %
Internränta	2,9 %	2,9 %	2,9 %

Budgetsammanställning

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar det finansiella resultatet under en viss tidsperiod och förklarar hur det har uppkommit. Beräknade kostnader utgörs av verksamhetens nettokostnader och beräknade avskrivningar för befintliga och planerade investeringar. Intäkterna består i huvudsak av skatteintäkter och statliga bidrag. Genom att minska de totala intäkterna med de totala kostnaderna framkommer förändringen av det egna kapitalet (årets

resultat). Samma resultat framkommer också genom att jämföra det egna kapitalet i balansbudgeten i två på varandra följande år. Förändringen av eget kapital är förbindelselänken mellan resultat- och balansbudgeten.

För 2013 budgeteras ett resultat på +3,0 mnkr, vilket motsvarar 0,5 procent av skatteintäkter och statsbidrag.

Resultatbudget

mnkr	Utfall 2011	Prognos 2012*	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar	-568,6	-600,9	-599,3	-604,0	-618,3
Avskrivningar	-26,7	-15,2	-16,6	-17,3	-19,6
Verksamhetens nettokostnader	-595,3	-616,1	-615,9	-621,3	-637,9
Skatteintäkter	484,8	496,1	504,5	516,5	533,1
Generella statsbidrag o utjämning	111,2	113,7	116,9	114,8	116,2
Finansiella intäkter	18,6	13,1	7,9	8,0	7,8
Finansiella kostnader	-15,7	-7,5	-10,4	-11,8	-12,8
Resultat före extraordnina poster	3,6	-0,7	3,0	6,2	6,4
Extraordnina kostnader/intäkter		11,1			
Resultat före skatt	3,6	10,4	3,0	6,2	6,4
Skattekostnad					
Årets resultat	3,6	10,4	3,0	6,2	6,4

* Prognos 2012-10-31

Balansbudget

Balansbudgeten beskriver kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. En ögonblicksbild som visar kommunens tillgångar och skulder. Balansbudgeten visar hur kapital använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital). En kommun kan i princip skaffa kapital på två sätt, dels genom att låna pengar utifrån (främmande kapital/skulder), dels genom att finansiera tillgångar med egna medel som erhålls

genom att verksamheterna har lämnat ett "överskott" (eget kapital). Skillnaden mellan tillgångar och skulder utgör det egna kapitalet.

Under planeringsperioden förväntas anläggningstillgångarna öka med drygt 125 mnkr jämfört med 2012 till följd av investeringar. Skulderna förväntas öka med drygt 75 mnkr under samma tidsperiod.

Balansbudget

mnkr	Kommunen 2011-12-31	Prognos 2012*	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Tillgångar					
Anläggningstillgångar	822,3	824,2	878,7	911,0	950,1
Omsättningstillgångar	115,0	102,2	74,8	72,0	72,2
Summa tillgångar	937,3	926,4	953,5	983,0	1 022,3

* Prognos 2012-10-31

Fortsättning Balansbudget på sidan 7 -->>

forts. Balansbudget

mnkr	Kommunen 2011-12-31	Prognos 2012*	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Eget kapital och skulder					
Eget kapital	276,0	286,4	289,4	295,6	302,0
Avsättningar för pensioner mm	10,8	8,6	8,8	9,0	9,2
Skulder	650,5	631,4	655,3	678,4	711,1
Summa eget kapital och skulder	937,3	926,4	953,5	983,0	1 022,3
Ansvarsförbindelse					
Pensionsförpliktelse	276,1	277,9	276,1	272,7	274,3

* Prognos 2012-10-31

Finansieringsbudget

Finansieringsbudgeten visar hur kommunen finansierar sin verksamhet och sina investeringar. Finansieringsbudgeten utgår från hur kommunen bedömer att faktiska in- och utbetalningar kommer att se ut, till skillnad från resultatbudgeten som visar beräknade intäkter och kostnader.

Under år 2013 kalkyleras med investeringar på 46,1 mnkr (investeringsbudget för 2013 samt överföringar från investe-

ringsbudget 2012). Av dessa finansieras 19,8 mnkr från verksamheten i form av budgeterat resultat, årets avskrivningar och förändring av avsättningar. Återstående 26,3 mnkr fås genom förändring av likvida medel och lån (medel från finansieringsverksamhet). Då delar av investeringarna måste finansieras genom förändring likvida medel och lån uppnås inte självfinansiering.

Finansieringsbudget

mnkr	Kommunen 2011	Prognos 2012*	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Medel från verksamheten					
Budgeterat resultat	3,6	10,4	3,0	6,2	6,4
Avskrivningar	26,7	15,2	16,6	17,3	19,6
Avsättningar, förändring under året	3,4	-2,2	0,2	0,2	0,2
Kortsiktiga fordringar/skulder, förändring	-33,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa medel från verksamheten	0,5	23,4	19,8	23,7	26,2
Använda medel					
Investeringar	-4,1	-17,1	-46,1	-49,6	-58,7
Summa använda medel	-4,1	-17,1	-46,1	-49,6	-58,7
Summa medel från finansieringsverksamhet	18,0	-19,1	-1,1	23,1	32,7
Summa kassaflöde från kommunens verksamhet	14,4	-12,8	-27,4	-2,8	0,2
Likvida medel vid årets slut	52,8	40,0	12,6	9,8	10,0
Likvida medel, förändring under året	14,4	-12,8	-27,4	-2,8	0,2

* Prognos 2012-10-31

Budget och verksamhetsplan

mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012*	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Budgetenheter / nettokostnader					
Grundskola	-134,6	-140,9	-138,7	-138,2	-140,6
Äldreomsorg	-117,5	-118,6	-117,7	-118,3	-118,3
Utbildning	-72,5	-74,3	-66,2	-62,6	-60,3
Förskola	-55,4	-62,4	-60,6	-62,0	-62,0
Handikappomsorg	-47,4	-53,3	-51,2	-51,3	-51,4
Individ- och familjeomsorg	-44,2	-43,3	-43,4	-42,8	-42,6
Konsult och administration	-25,9	-25,2	-25,2	-25,4	-25,7
Verksamhetsövergripande	-21,3	-34,3	-18,7	-19,4	-19,9
Kultur och Fritid	-17,5	-19,2	-18,1	-18,1	-18,1
Politik och tillsyn	-8,9	-8,4	-8,0	-8,0	-8,0
Samverkan	-33,8	-32,3	-31,0	-31,2	-31,5
Budgetenhetsnetto	-579,0	-612,3	-578,7	-577,3	-578,4
Pers.kostn.ökn 2012			-12,6	-12,6	-12,6
Pers.kostn.ökn 2013			-9,9	-13,2	-13,2
Generella kostnadsökningar 2013			-4,5	-4,5	-4,5
Pers.kostn.ökn 2014				-11,1	-14,8
Generella kostnadsökningar 2014				-6,4	-6,4
Pers.kostn.ökn 2015					-12,8
Generella kostnadsökningar 2015					-8,3
Pensionskostnader	-16,4	-14,2	-13,4	-13,8	-13,8
Återläggn kap kostnader	26,8	25,6	24,4	25,7	29,0
Planenliga avskrivningar	-15,5	-15,2	-16,6	-17,3	-19,6
Nedskrivningar	-11,2				
Tillf budgetposter			-4,7	9,4	17,5
Res 1 - Verksamhetens nettokostnader	-595,3	-616,1	-615,9	-621,3	-637,9
Skatteintäkter skattesats 21,77	473,3	489,3	510,0	516,5	533,1
Generella statsbidrag o utjämning	88,2	88,8	92,1	90,0	91,4
Kommunalfastighets avgift	23,0	24,9	24,8	24,8	24,8
Slutavräkning	11,5	6,8	-5,5	0,0	0,0
Finansiella intäkter	18,6	13,1	7,9	8,0	7,8
Finansiella kostnader	-15,7	-7,5	-10,4	-11,8	-12,8
Jämförelsestörande poster					
Res 2 - Res efter skatteintäkter och finansnetto	3,6	-0,7	3,0	6,2	6,4
Extraordinära intäkter		11,1			
Extraordinära kostnader					
Res 3 - Förändring av eget kapital	3,6	10,4	3,0	6,2	6,4

* Prognos 2012-10-31

Specifikation av tillfälliga budgetposter

Specifikation, mnkr	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
KS-till förfogande:			
Anslag till kommunstyrelsen för oförutsedda kostnader	-1,0	-1,0	-1,0
Val 2014		-0,6	
Rivning fastighet	-0,5	-0,5	
Försäljning fastighet, realisationsvinst	1,5	1,0	
R44 - Alsborgsgatan			-0,6
WEPA - kostprojekt	-0,1		
KF - digitalisering	-0,2		
Skogskonto	-0,3		
Socialt företagskooperativ, projektstöd	-0,2		
Säkra fastigheter – kapital och driftskostnader	-0,7	-1,4	-2,1
Lundagården, tomhyra	-0,7	-0,7	-0,7
Effektivisering		15,0	24,4
Medeltidens Värld	-2,5	-2,5	-2,5
Totalt	-4,7	9,4	17,5

Beskrivning

KS – till förfogande

Anslag som disponeras av kommunstyrelsen för oförutsedda kostnader.

Val 2014

Under år 2014 genomförs val till europaparlament, riksdag, region och kommun.

Försäljning fastigheter

Det arbete med försäljning av fastigheter som pågått de senaste åren fortsätter 2013 med krav på en nettorealiseringsvinst. Under 2013 görs också en genomgång av kommunens markområden vilket kan komma att leda till viss försäljning.

R44 – Alsborgsgatan

Budget för åtgärder på riksväg 44 för att få en bra anslutning från Alsborgsgatan.

KF – digitalisering

Införande av läsplatlor till alla ledamöter i kommunfullmäktige kommer att förbättra och effektivisera besluts- och ärendehantering.

Skogskonto

Under 2013 är inga skogsavverkningar planerade och därmed fås endast begränsade intäkter. Anslag behövs för att kunna sköta kommunens skogsområden.

Effektivisering

Effektiviseringsbehov för år 2014 är 15 mnkr.

Medeltidens värld

För att täcka beräknad förlust i bolaget Medeltidens Värld AB budgeteras att kommunen lämnar ett aktieägartillskott.

Investeringar

Investeringsplan

Projekt mnkr	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015	Plan 2016
Kök				
Renovering kök - Hällekis skola	1,5			
Renovering kök - Västerby		0,5		
Ombyggnad restaurangmiljöer	0,2	0,2		
Ombyggnad centralköket		1,0	7,0	3,0
Välfärd				
Skola – förskola utemiljö	0,3	0,3	0,3	0,3
7-9 skola Fornäng		20,0	16,0	
– inventarier till ovanstående			2,0	
Hällekis skola	2,0	10,0	8,0	
– inventarier till ovanstående			1,0	
Hällekis Idrottshall	4,0			
Ny förskola Källby		1,0	5,0	14,0
Ombyggnad Västerby			2,0	2,0
Inventarier äldreboende – utökning platser		0,8		
Inventarier Melonen	0,2			
Anpassningar daglig verksamhet		0,5		
Inventarier boende unga vuxna	0,2			
Nytt IT-system omsorg	0,3			
Nytt personalplaneringssystem ÄO HO		1,5		
Administration				
Byte av höjdsystem	0,1			
AV-utrustning Sessionssal			0,2	
Ekonomisystem		2,0		
Bostadsförsörjning				
Bostadsförsörjning - Källby		5,0	8,0	5,0
Infrastruktur				
Götene bredbandsnät - nätutrustning	0,4	0,3	0,3	0,3
Götene bredbandsnät - förbindelse Hällekis-Källby			0,7	
Steg 1: Korsning rv 44 mm.			3,0	
Steg 2: Ny sträckning Alsborgsg.+ cirkulationspl.				4,0
GC-väg i Hällekis - längs Sjöråsvägen		1,5		
Nordskog-Källby C; proj. genomfartsväg				2,0
Förbättring trafiksituationen Sjökvärnsvägen	0,2			
Biogasanläggning- infrastruktur		0,5		
VA-ledning Kinnekulle			1,0	
Dagvatten mellan Järnvägsgatan - gamla E20	0,4			
Gatumiljö				
Hållplats Källby station, tillgänglighetsanpassning	0,1			
Hållplats Sil, tillgänglighetsanpassning		0,1		
Busshållsplatser Dalaholmskorsningen.	0,3			
Grönytor				
Restaurering Sörboleden	0,2			
Restaurering Sjöråsleden		0,2		

Fortsättning Investeringsplan på sidan 11 -->>

forts. Investeringsplan

Projekt mnr	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015	Plan 2016
Övrigt				
Solbacken lekplats	0,3			
Lekplatser - upprustning	0,2	0,2	0,2	0,2
Toa-lösningar Källby badplats + Kinnekulle	0,7	0,2	0,2	
Service och Teknik				
Tekniska åtgärder i fastigheter	1,0	1,0	1,0	1,0
Energieffektivisering fastighet	1,0	0,5	0,5	0,5
Säkra fastigheter	0,5	0,3	0,3	0,3
Gata/Parkprojekt	1,0	1,0	1,0	1,0
Mark				
Strategiska markinköp	1,0	1,0	1,0	1,0
SUMMA	16,1	49,6	58,7	34,6

Kök

Flera av kommunens kök är gamla och har varit oförändrade under många år. Behov av ombyggnation och renovering, dels för anpassning till dagens miljökrav och arbetsmetoder, dels på grund av slitage och ålder, är stora. Under år 2013 görs nödvändiga insatser i köket på Hällekis skola. Under året därpå prioriteras anpassningar i köket på Västerbyskolan. Restaurangmiljöerna behöver förbättras på flera ställen och ligger som ett tvåårsprojekt. År 2014 planeras för en projektering av ombyggnad centralköket, med genomförande av en större renovering inom de två efterföljande åren.

Välfärd

Hällekis idrottshall kommer att färdigställas under år 2013 och arbetet inför ombyggnation och renovering av Hällekis skola påbörjas. Fornängsskolan byggs om och till för att bli kommunens 7-9 skola. När 7-9 verksamheten har flyttat från Västerbyskolan påbörjas anpassning av lokalerna till andra verksamheter. En fortsatt ökning av bostäder i Källbyområdet leder till behov av fler förskoleplatser.

Inventarier behövs till nya Melonenhuset, för boende unga vuxna samt för utökning av äldreboende. Anpassningar av daglig verksamhet kommer att ske under 2014. IT-system för omsorgen är upphandlat under år 2012 och kommer att införas under 2013. För 2014 investeras i nytt personalplaneringssystem för äldre- och handikappomsorg.

Administration

Byte av höjdsystem är sista delen av ett tvåårigt projekt. AV-utrustning Sessionssalen handlar om att modernisera teknikutrustningen. Upphandling av Ekonomisystem följer ett fastlagt tidsintervall för upphandling och samfasas med andra kommuner.

Bostadsförsörjning

Behov finns av nya bostäder i Källbyområdet. Den fleråriga investeringen avser tomter inklusive gator och VA.

Infrastruktur

Götene stadsnät är hopkopplat med kringliggande kommuners bredbandsnät. Teknikutrustning i de stora transportstråken byts gemensamt med givna intervall. Dessutom behöver delar av stadsnätutrustningen moderniseras. Bredbandsförbindelse Hällekis-Källby innefattar en fiberanslutning för att skapa redundans, möjligheter att skicka signaler från två håll, för de anslutningar som finns i Hällekis med omnejd. Projektet möjliggör också anslutningar av fastigheter som ligger på västra sidan av Kinnekulle.

Ny infartsled planeras till centrala Götene från Rv 44 via Alsborgsgatan. Detta arbete är tänkt i två delar. Ena delen handlar om att ansluta Alsborgsgatan till Rv 44 och den andra delen handlar om att bygga om södra delen av gatan samt göra en cirkulationsplats i korsningen Lidköpingsvägen – Järnvägsgatan – nya delen av Alsborgsgatan.

En gång- och cykelväg planeras utmed Sjörsåsvägen i Hällekis, för att på så sätt öka säkerheten för de oskyddade trafikanterna. Projektering av ny genomfartsled mellan Källby C och Nordskogsområdet ingår i slutet av budgetperioden.

Trafiksituationen utmed Sjökväsvägen behöver förbättras för att säkerställa en trygg trafikmiljö där. Om biogasanläggning byggs utanför Götene behövs viss infrastruktur till området.

En stamledning för VA planeras på Kinnekulle. Problem med dagvatten på mark mellan Järnvägsgatan och gamla E20 behöver åtgärdas.

Gatumiljö

Tillgänglighetsanpassning för att underlätta åkande med kollektivtrafik fortsätter. I Dalaholmskorsningen i Lundsbrunn behöver en riktig busshållplats byggas för att öka säkerheten.

Grönytor

Två av kommunens vandringsleder behöver renoveras. Först ut är Sörboleden i Lundsbrunn och sedan Sjöårsleden i Hällekis.

Övrigt

Lekplatsen på Solbacken skall göras klar med häckar och kompletterande insatser i parken. Många av kommunens lekplatser är till åren komna och utrustning behöver successivt bytas ut.

Projektet om toalösningar innebär att ta fram ett förslag till mulltoa som framöver kan finnas på flera ställen på, och runt, Kinnekulle. Detta för att lösa toabehoven i området på ett miljövänligt sätt och samtidigt göra det med unik karaktär.

Service och Teknik

Tekniska åtgärder i fastigheter - Fortsatt investering för att fortlöpande göra nödvändiga tekniska investeringar i kommunens fastigheter. Konkreta åtgärder kan vara tillbyggnad ventilation, värme etc. För 2013 är byte av ett ventilationsaggregat i Centrumhuset samt styrning av Lundaskolans ventilation föreslagna.

Energieffektivisering – Investeringarna har som krav att minska energikostnaderna med mer än vad investeringen kostar.

Säkra fastigheter – Fortsatt investering för att höja säkerheten i kommunens fastigheter. Brand och inbrottslarm, lås, övervakningskameror med mera.

Gata/Parkprojekt – Investeringar för fortlöpande förbättringar inom gata-park, till stor del trafiksäkerhetsåtgärder men också insatser i grönytor.

Mark

Investeringsbudgeten för inköp av strategisk mark är 1,0 mnkr årligen.

Grundskola

Verksamhetsområde

Inom budgetenheten Grundskola återfinns skolformerna förskoleklass, grundskola och obligatorisk sarskola samt fritidshem för elever upp till 12 år.

De viktigaste statliga styrdokumenterna för grundskola och fritidshem är: Skollagen, Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (LGR11), författningar och Skolverkets allmänna råd.

Verksamhet bedrivs på sju skolor inom kommunen, varav fem skolor avser elever i åldern 6-12 år och övriga två skolor avser elever i åldern 13-16 år. Fritidshemmen är organisatoriskt integrerade med kommunens skolor för yngre elever.

Grundsärskolans verksamhet finns på en av F-6 skolorna och på en av 7-9-skolorna. Ett antal sarskoleelever är integrerade i grundskolan.

Omvärldsanalys

Enligt skollagen ska de som undervisar i skolan vara legitimerade i de ämnen de undervisar i och betygssätter. Det innebär ett behov av utökad kompetens.

Innehållet i läraruppgifter har utökats i form av betygssättning i lägre åldrar och ett ökat krav på dokumentation. Nationella prov kommer genomföras i fler ämnen än idag.

Kraven på kommunerna att klara de nationella målen har därmed ökat. Rektorernas uppdrag som pedagogiska ledare förtydligas och stärks.

Samtidigt som kunskapskraven och det centrala innehållet i respektive ämne blivit tydligare lyfts också det entreprenöriella lärandet fram i form av elevers kreativitet, innovationsförmåga, delaktighet och ansvarstagande.

Driftbudget

Nettobudget mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Grundskola	-134,6	-140,9	-138,7	-138,2	-140,6

Verksamhetsförändringar

Numer finns fyra grundskoleenheter, tidigare fanns sju. Detta är i nuläget en organisatorisk förändring som inte har lett till något förändrat upptagningsområde.

Framtidsbedömningar

Elevminskningarna inom grundskolan har nu avtagit och framöver verkar elevantalet stabiliserats.

Kravet på att lärare ska vara legitimerade gör att det finns ett behov av kompetensutveckling. Detta är extra tydligt för de praktisk-estetiska ämnena.

Styrkort

Uppdrag: Att utifrån läroplaner och kursplaner ge alla barn och ungdomar goda kunskaper i en utvecklande och trygg lärmiljö.

Perspektiv Utgångspunkten är:	Mål Detta mål ska vi nå:	Mätetal/indikator/nivå Detta resultat förväntar vi oss:
Medskapare (utåtriktad)	Föräldrar och elever kan via lärplattformen DELTA hålla sig informerad om skolans verksamhet.	Alla föräldrar och elever känner till och använder sig av DELTA.
Utveckling (utåtriktad)	Eleverna är nöjda med sin matsituation.	Eleverna är delaktiga i utformningen av måltiderna samt i utformningen av sin matmiljö.
Arbetsätt (inåtriktad)	Personalen ska arbeta med LEAN som förhållningssätt – kundfokus (för-dig-perspektiv) – smarta processer – ständiga förbättringar	All personal ska ha fått information om vad LEAN är. Nyckelpersoner i verksamheten har fått utbildning i LEAN. Enheterna har genomfört ett LEAN-arbete under 2013.
Ekonomi (inåtriktad)	Väl genomarbetat underlag vid beslut om investeringar	I beslutsunderlag för investeringar ska alltid förändringar i driftkostnader redovisas.

Lärmiljöerna på skolorna behöver utvecklas och nyskapas utifrån dagens och morgondagens tankar om lärandeprocesser. Det finns också ett behov av fortsatta satsningar på utbyte av inventarier. Ett ökat behov finns av elevdatorer inklusive lokala trådlösa nätverk och andra digitala verktyg under de kommande åren.

Den överklagandeordning som föreslås i den nya skollagen kommer att kräva utrednings- och juristkompetenser som för närvarande saknas inom sektorn.

Äldreomsorg

Verksamhetsområde

Äldreomsorg omfattar biståndsprövade verksamheter som hemvård, särskilt boende och korttidsplatser, men också öppna och förebyggande verksamheter i olika former. Här ingår även kommunens hälso- och sjukvårdsansvar inklusive rehabilitering/ habilitering och hjälpmedelsförsörjning. Insatserna ges huvudsakligen enligt socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Inom budgetenheten finns ca 300 personer anställda.

Kommunfullmäktiges Äldreomsorgsplan gäller 2010-2015. I planen är den politiska viljeinriktningen under perioden fastställd.

Omvärldsanalys

Äldreomsorgen har stort fokus, såväl lokalt som nationellt. Den statliga tillsynen skärps och nationell uppföljning i form av till exempel Öppna jämförelser och kvalitetsregistrering (Palliativregistret, Senior Alert med flera) ökar hela tiden. Statliga stimulansbidrag övergår mer och mer till att vara prestationsbaserade och den gemensamma överenskommelsen mellan staten, kommun och landsting ställer krav på samverkan mellan huvudmännen. Antalet särskilda boendeplatser minskar i landet som helhet och fler äldre får vård och omsorg i det egna hemmet.

Några utvecklingsområden finns i landet som helhet:

- De mest sjuka äldre – ställer krav på samverkan mellan och inom huvudmännens verksamheter för att uppnå samordnade insatser av god kvalitet.
- Läkeemedelsanvändningen bland äldre behöver minska ytterligare, särskilt avseende psykofarmaka till personer som bor i särskilt boende. Götene kommun ligger mycket bra till inom detta område.
- Förbättra vård och omsorg till personer med demenssjukdom. En statlig utredning pågår för att fastställa behovet för minimibemanning i kommunala demensboenden.
- Införande av ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) 2011:9. Syftet är att säkerställa kvaliteten inom och mellan fyra lagrum – socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lag om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt tandvårdslagen.
- Implementering av Nationell värdegrund inom äldreomsorgen (SoL) – värdegrund, välbefinnande, värdigt liv, värdighetsgaranti och värdegrundsmärkning.
- Ökad valfrihet – till exempel i form av Lag om valfrihetssystem (LOV)
- Förbättra och utveckla öppna stödformer och tidiga/förebyggande insatser såsom anhörigstöd och frivilliginsatser.
- Införande av Nationell IT-strategi och Nationellt fackspråk ställer stora krav på verksamheten, dels i form av ökade kostnader och dels avseende förändrat arbetssätt.

Styrkort

Uppdrag: Att erbjuda en individanpassad vård och omsorg av god kvalitet utifrån lagstiftning och politiska mål/beslut i samverkan med den enskilde och andra berörda.

Perspektiv Utgångspunkten är:	Mål Detta mål ska vi nå:	Mätetal/indikator/nivå Detta resultat förväntar vi oss:
Medskapare (utåtriktat)	Väl fungerande interna/externa samverkansformer till nytta för medborgaren	Utveckla olika former av anhörigstöd i samverkan med andra aktörer, såsom frivilligorganisationer, föreningar och näringsliv.
Utveckling (utåtriktat)	Ökad tillgänglighet inom hemvården	Utveckling sker inom träffpunktsverksamheten.
Arbetsätt (inåtriktat)	Personalen ska arbeta med LEAN som förhållningssätt – kundfokus (för dig-perspektiv) – smarta processer – ständiga förbättringar	All personal ska ha fått information om vad LEAN är. Nyckelpersoner i verksamheten har fått utbildning i LEAN. Enheterna har genomfört ett LEAN-arbete under 2013.
Ekonomi (inåtriktat)	Resurserna inom budgetenheten ska fördelas efter behov mellan enheterna.	Resursfördelningsmodell finns i verksamheten.

Driftbudget

Nettobudget mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Äldreomsorg	-117,5	-118,6	-117,7	-118,3	-118,3

Verksamhetsförändringar

- De två hemvårdsområdena Hästen och Melonen i Götene tätort blir från och med 1 januari 2013 ett gemensamt område kallat Götene hemvård. Enheten kommer att inrymmas i det nya trygghetsboendet på Melonen, där även en ny träffpunktsverksamhet startar.
- Inom hemvården finns sedan hösten 2012 ett resursfördelningssystem. Det innebär att enheterna tilldelas resurser utifrån vårdtyngd och därmed måste se över arbetssätt och effektivitet.
- Utvecklingsarbetet inom kommunens rehabverksamhet fortsätter och leder till bra och samordnade insatser för den enskilde.
- Träffpunktsverksamheten, mobila teamet och frivilligstödet skall samordnas för att samtliga kommundelar ska erbjuda likvärdigt utbud inom området.
- Den servicetjänst utan biståndsbeslut som funnits sedan 2008 avvecklas. I samband med att RUT- och ROT-avdrag införts finns nu andra sätt för kommuninvånaren att få tillgång till denna typ av service.
- På grund av ökad efterfrågan av särskilda boendeplatser kommer en provisorisk lösning genomföras under 2013 för att täcka behovet. En ny permanent avdelning för särskilt boende är planerad att öppnas under 2014.

Vi bedömer att vi bäst möter framtida krav och behov genom att:

- Bibehålla den goda kvaliteten i våra särskilda boenden
- Utöka och utveckla hemvården i kommunen
- Stimulera till byggande av fler olika boendeformer för äldre
- Utöka och förbättra samverkan med andra aktörer såsom landsting, frivilligorganisationer, föreningar och näringsliv för att kunna erbjuda bra tidiga och förebyggande insatser till äldre och deras anhöriga
- Anpassa och förändra vårt förhållningssätt inom rehabilitering
- Utveckla metoder och verktyg som bygger på modern teknik för äldre
- Öka valfriheten inom äldreomsorgen – större möjlighet för den enskilde att påverka när, hur och av vem den beviljade insatsen ges.

Framtidsbedömningar

Andelen äldre ökar i hela landet och överallt funderar kommunerna på hur de bäst ska möta framtida krav och behov, både ur verksamhetssynpunkt och ur kostnadssynpunkt. Götene kommun står inför samma utmaning. Äldres hälsotillstånd har successivt förbättrats de senaste 15 åren. Det finns ändå en oklarhet i om den ökade andelen äldre kommer att ha ett större, mindre eller likvärdigt vård- och omsorgsbehov som den grupp äldre som kommunerna ger stöd till idag. Medelåldern ökar och 2010 var den 79,5 år för svenska män och för svenska kvinnor 83,5 år. De personer i kommunen som idag räknas till gruppen ”mest sjuka äldre” enligt Socialstyrelsens definition är ca 55 till antalet. År 2020 beräknas gruppen ha ökat med tio, till cirka 65 personer.

Utbildning

Verksamhetsområde

Gymnasieskola

Inom budgetenheten Utbildning återfinns skolformerna gymnasieskola och gymnasiesärskola. Alla kommuner är skyldiga att erbjuda elever som avslutat grundskolan en gymnasieutbildning.

Viktigaste aktuella statliga styrdokument är: Skollagen och Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011. För de elever som går tredje året på gymnasiet gäller Läroplan för de frivilliga skolformerna Lpf94.

I Skaraborg finns ett gemensamt samverkansavtal avseende gymnasieskolan som heter "Gymnasium Skaraborg". Dess syfte är att:

- eleverna får sitt förstahandsval av skola och program tillgodosett,
- eleverna fritt får välja mellan de skolor och de program som erbjuds inom samverkansområdet,
- sådana utbildningsinriktningar som bedöms som strategiskt viktiga för regionens utveckling ska kunna stödjas och utvecklas gemensamt.

Introduktionsprogrammen bedrivs på Västerbyskolan.

Vuxenutbildning

Inom budgetenheten Utbildning återfinns även skolformerna grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, svenska för invandrare, särsvux, uppdragsutbildning och högskoleutbildning på distans. Viktigaste aktuella statliga styrdokument är: Skollag och Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011.

Vuxenutbildningens uppdrag är att ge vuxna möjligheter att i enlighet med individuella önskemål komplettera sin utbildning.

Omvärldsanalys

Antagningskraven för de nationella gymnasieprogrammen har skärpts. Skollagen som trädde i kraft 2011 kräver att elever skall vara godkända i fler ämnen än tidigare. För Högskoleförberedande program krävs godkända betyg i svenska, engelska, matematik och i minst nio andra ämnen. För att vara behörig till ett yrkesprogram krävs att eleven uppnår godkänt i svenska, engelska, matematik och i minst fem andra ämnen. Detta kan medföra att fler elever än tidigare inte är behöriga till nationella program utan kommer att gå på introduktionsprogrammet.

Behovet av vuxenutbildning hänger nära samman med arbetsmarknadssituationen och är därför svår att bedöma. En trend med ett ökat antal invandrare gör att SFI-verksamheten kan behöva byggas ut.

Styrkort

Uppdrag: Vuxenutbildningen ska ge vuxna tillfällen att i enlighet med individuella önskemål komplettera sin utbildning. Elever på Introduktionsprogrammet ska bli behöriga till gymnasieskolans nationella program.

Styrkort - Vuxenutbildningen

Perspektiv Utgångspunkten är:	Mål Detta mål ska vi nå:	Mätetal/indikator/nivå Detta resultat förväntar vi oss:
Medskapare (utåtriktat)	Vuxenutbildningarna ska vara tillgängliga och anpassade efter vuxnas behov och förutsättningar.	Minst 70 % av de studerande ska på en skala 1 till 10 minst ligga på ett nöjdhetsindex på 7. Andelen som avbryter sina studier ska max vara 16 %.
Utveckling (utåtriktat)	Eleven ges möjlighet att göra framtida utbildningsval.	100% av eleverna blir behöriga för nationella program.
Arbetsätt (inåtriktat)	Personalen ska arbeta med LEAN som förhållningssätt – kundfokus (för-dig-perspektiv) – smarta processer – ständiga förbättringar	All personal ska ha fått information om vad LEAN är. Nyckelpersoner i verksamheten har fått utbildning i LEAN. Enheterna har genomfört ett LEAN-arbete under 2013.
Ekonomi (inåtriktat)	Väl genomarbetat underlag vid beslut om investeringar	I beslutsunderlag för investeringar ska alltid förändringar i driftkostnader redovisas.

Framtidsbedömningar

Ett fortsatt samarbete inom Gymnasium Skaraborg, med extra tyngd åt samarbetet med våra grannkommuner, blir mycket betydelsefullt framöver. Sedan hösten 2012 drivs vuxenutbildning via avtal från Lidköpings kommun.

Driftbudget

Nettobudget mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Utbildning	-72,5	-74,3	-66,2	-62,6	-60,3

Förskola

Verksamhetsområde

Verksamheter som ingår i budgetenheten Förskola är pedagogisk omsorg, förskola (inklusive allmän förskola) samt vårdnadsbidrag. Pedagogisk omsorg kan bedrivas i olika form och i Götene bedrivs verksamheten av dagbarnvårdare, som huvudsakligen bedriver verksamheten i sitt egna hem men under del av tiden är i särskild lokal tillsammans med andra dagbarnvårdare och barn. Förskolan har en egen läroplan, Lpfö 98 rev 2010, och den är obligatorisk för förskolan. För pedagogisk omsorg gäller "Allmänna Råd för Pedagogisk omsorg" och Lpfö 98 rev 2010 är rådgivande. Förskolor finns i de fyra tätorterna, liksom pedagogisk omsorg som även finns i Årnäs.

Omvärldsanalys

I skollagen SFS 2010:800 fastställs föräldrars rätt till val av antingen pedagogisk omsorg eller förskola. Förskolan har ett tydligare lärandeuppdrag än pedagogisk omsorg. I förskolan pekas legitimerade förskollärare ut som ansvariga för olika delar i verksamheten. Om vårdnadshavare önskar ska kommunen sträva efter att erbjuda pedagogisk omsorg istället för förskola. Skillnaden mellan förskola och pedagogisk omsorg ska tydliggöras.

Skollagens skrivningar om lärandet i förskolan kommer att medföra behov av kompetensutveckling för förskollärare.

Det finns ett ökat behov av natt- och helgomsorg.

Verksamhetsförändringar

Från och med 1 aug 2012 organiseras kommunens förskoleverksamhet inom tre förskoleområden. Denna förändring har i nuläget inte påverkat upptagningsområden. All verksamhet inom pedagogisk omsorg, dvs dagbarnvårdare och nattomsorg, bildar en gemensam enhet som leds av en förskolechef. Efter dessa förändringar arbetar förskolecheferna nu i gemensamt team för att stärka och utveckla vårt pedagogiska uppdrag.

Framtidsbedömningar

Hösten 2012 gavs Allmänna råd om Pedagogisk omsorg ut. Dessa innebär att verksamhetens uppdrag kommer att förtydligas och till vissa delar förändras.

Driftbudget

Nettobudget mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Förskola	-55,4	-62,4	-60,6	-62,0	-62,0

Styrkort

Uppdrag: Att utifrån läroplanen skapa förutsättningar för den bästa tänkbara utvecklingen för barn genom god omsorg och gott lärande.

Perspektiv Utgångspunkten är:	Mål Detta mål ska vi nå:	Mätetal/indikator/nivå Detta resultat förväntar vi oss:
Medskapare (utåtriktat)	Ökad tillgänglighet inom förskoleverksamheten	Väntetiden för dem som inte fått plats för sitt barn inom förskoleverksamheten på önskat placeringsdatum minskar från 34 dagar till 24.
Utveckling (utåtriktat)	Förebyggande och tidiga insatser under hela uppväxttiden	En fungerande utökad samverkan så att barnet skall få det bästa stödet.
Arbetsätt (inåtriktat)	Personalen ska arbeta med LEAN som förhållningssätt – kundfokus (för-dig-perspektiv) – smarta processer – ständiga förbättringar	All personal ska ha fått information om vad LEAN är. Nyckelpersoner i verksamheten har fått utbildning i LEAN. Enheterna har genomfört ett LEAN-arbete under 2013.
Ekonomi (inåtriktat)	Väl genomarbetat underlag vid beslut om investeringar	I beslutsunderlag för investeringar ska alltid förändringar i driftkostnader redovisas.

Lokalbehovet inom kommunen behöver ses över för att bättre anpassas till förskolans pedagogik. En utbyggnad av förskoleverksamheten kommer att behövas i Källby eftersom barnantalet förväntas öka i området.

Den nya skollagen medför att mer resurser behöver satsas inom kompetensutveckling av förskollärare.

Kommunen kommer få ett utökat behov av förskollärare pga. förändringar i lagstiftningen och pensionsavgångar.

Handikappomsorg

Verksamhetsområde

Handikappomsorgen omfattar biståndsprövade insatser och verksamheter för såväl barn som vuxna, såsom personlig assistans, korttidsvistelse, korttidstillsyn, daglig verksamhet, led-sagning, kontaktpersoner, boende för unga vuxna och grupp-bostäder. Vidare ingår olika stödinsatser till psykiskt funktions-hindrade. I budgetenhetens ansvar ingår även handläggning av bostadsanpassningsbidrag.

Insatser inom handikappomsorgen tillhandahålls huvudsak-ligen enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshind-rade (LSS), lagen om assistansersättning (LASS), social-tjänstlagen (SOL) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). För bostadsanpassning gäller särskild lagstiftning.

Inom budgetenheten finns ca 140 personer anställda.

Kommunfullmäktiges Plan för funktionshindradsområdet gäl-ler 2010-2014. I planen är den politiska viljeinriktningen under perioden fastställd.

Omvärldsanalys

I fokus nationellt är psykisk hälsa/ohälsa och staten satsar 870 miljoner kronor årligen under perioden 2012-2016 för att för-bättra och utveckla insatser inom detta område. En del av dessa statliga medel kommer att riktas till kommunerna. En nationell översyn sker även inom området för personlig assistans, bland annat för att motverka fusk och felaktigheter avseende utbetalad assistansersättning. Förändrad lagstiftning i LASS leder till en omfördelning av kostnader för personlig assistans. Den statliga tillsynen skärps och nationell uppföljning sker bland annat i form av Öppna jämförelser inom funktionshindradsområdet.

Några utvecklingsområden finns i landet som helhet:

- En arbetsmarknad för alla – ställer krav på kommunerna att aktivt samverka med interna och externa aktörer för att kunna erbjuda personer med funktionsnedsättning av olika slag arbete/meningsfull sysselsättning.
- Ökad tillgänglighet i den fysiska livsmiljön – anpassning av offentliga lokaler för att alla ska kunna få tillgång till kommunal verksamhet på ett likvärdigt sätt.
- Samordning kring insatser till personer med psykisk funk-tionsnedsättning – ökat krav på samverkan mellan olika huvudmän/vårdgivare.
- Anpassade boendeformer – fler personer ges insatsen bo-endestöd i ordinarie boende enligt SoL, nationellt såväl som i Götene kommun.

- Införande av ledningssystem för systematiskt kvalitetsar-bete enligt Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) 2011:9. Syftet är att säkerställa kvaliteten inom och mellan fyra lagrum – socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvård-lagen (HSL), lag om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt tandvårdslagen.
- Införande av Nationell IT-strategi och Nationellt fackspråk ställer stora krav på verksamheten, dels i form av ökade kostnader och dels avseende förändrat arbetssätt.

Styrkort

Uppdrag: Att erbjuda en individanpassad vård och omsorg av god kvalitet utifrån lagstiftning och politiska mål/beslut i samverkan med den enskilde och andra berörda.

Perspektiv Utgångspunkten är:	Mål Detta mål ska vi nå:	Mätetal/indikator/nivå Detta resultat förväntar vi oss:
Medskapare (utåtriktat)	Väl fungerande interna/externa samver-kansformer till nytta för medborgaren	Fler externa praktikplatser/ar-betsplatser.
Utveckling (utåtriktat)	Varierat utbud av boende-lösningar för att möta brukarnas behov	Öka andelen fungerande bo-endelösningar inom handikap-pomsorgen för unga vuxna med olika former av funktions-nedsättning. I samverkan med individ- och familjeomsorgen öka andelen fungerande boendelösningar för unga vuxna med sociala svårigheter/tidigare missbruk/funktionsnedsätt-nig.
Arbetsätt (inåtriktat)	Personalen ska arbeta med LEAN som förhåll-ningsätt – kundfokus (för-dig-perspektiv) – smarta processer – ständiga förbättringar	All personal ska ha fått infor-mation om vad LEAN är. Nyckelpersoner i verksamhe-ten har fått utbildning i LEAN. Enheterna har genomfört ett LEAN-arbete under 2013.
Ekonomi (inåtriktat)	Resurserna inom budge-tenheten ska fördelas efter behov mellan en-heterna	Resursfördelningsmodell finns i verksamheten.

Driftbudget

Nettobudget mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Handikappomsorg	-47,4	-53,3	-51,2	-51,3	-51,4

Verksamhetsförändringar

- Under året ska former och lokalbehov för daglig verksamhet utredas för att bättre passa brukarnas framtida behov.
- Nya boendelösningar för målgruppen yngre vuxna med komplex problematik behöver tillskapas utifrån den förstudie och programidé som utarbetats under 2012. Utvecklingsarbetet sker i samarbete mellan individ- och familjeomsorg och handikappomsorg.

Framtidsbedömningar

Andelen personer med funktionsnedsättning som beviljas särskilt boende enligt SoL minskar och istället ökar insatsen boendestöd enligt SoL i ordinärt boende. Boende enligt LSS ökar också, främst inom gruppen med psykisk funktionsnedsättning. Daglig verksamhet enligt LSS är den insats som ökar mest och som flest personer har. Nya målgrupper tillkommer också – till exempel unga personer med funktionsnedsättning som har andra/nya krav på kommunala insatser. Även fler äldre får insatser enligt LSS och detta förklaras bland annat med att fler får diagnos inom personkrets 1 i lagen, alltså autismliknande tillstånd (till exempel Aspergers syndrom). Det finns även en växande grupp unga som behöver ett samlat stöd från handikappomsorgen/övrig socialtjänst och skolan. Nya diagnoser inom funktionshindersområdet ställer stora krav på kommunernas kunskap och kompetensutveckling.

Vi bedömer att vi bäst möter framtida krav och behov genom att:

- Öka flexibiliteten i våra kommunala boendeformer
- Erbjuder bra och anpassat boendestöd vid dygnets alla timmar
- Utöka och förbättra samverkan med andra aktörer såsom landsting, frivilligorganisationer, föreningar och näringsliv för att kunna erbjuda bra och anpassade arbeten/meningsfull sysselsättning för personer med funktionsnedsättning
- Arbeta aktivt för att ytterligare öka den enskildes självbestämmande och möjlighet att påverka innehållet i sin insats
- Ytterligare öka samverkan mellan handikappomsorgen och övrig socialtjänst/skola för att tidigt fånga upp unga vuxna som är i behov av ett samlat stöd.

Individ- och familjeomsorg

Verksamhetsområde

I budgetenheten ingår ansvar för utrednings- och biståndsinsatser för barn, ungdomar och vuxna, till exempel familjehem, behandlingshem, kontaktfamiljer och försörjningsstöd. Det finns ett familjeteam som arbetar med bistånd till barn och ungdomar och deras familjer på hemmaplan. Där finns också ansvaret för familjerätt, familjerådgivning och vårdinsatser enligt lagen om vård av barn och ungdomar (LVU) och enligt lagen om vård av missbrukare (LVM).

Här ingår också kommunens ansvar för handläggning enligt Alkohollagen med serveringstillstånd och tillsyn.

En del av enhetens ansvar är att erbjuda förebyggande och tidiga insatser för barn, ungdomar och föräldrar genom Familjecentrum, Rådgivningscentrum och Ungdomsmottagning.

Kommunens flyktingmottagning och mottagning av ensamkommande flyktingbarn ingår också i enheten.

I arbetsmarknadsverksamheten ingår ansvar för praktikan-skaffning baserad på individuell bedömning, men även stöd i kontakten med Arbetsförmedlingen. Exempel på insatser för att hjälpa människor ut i egen försörjning är FAS3 och OSA (of-fentligt skyddat arbete). Arbetsmarknadsverksamheten har även ansvar för feriepraktik och sommarlovsentreprenörer.

Inom budgetenheten finns cirka 45 personer anställda.

Kommunfullmäktiges Plan för Stödjande och förebyggande arbete för barn, ungdomar och vuxna gäller under perioden 2012 - 2015. I planen är den politiska viljeinriktningen under perioden fastställd.

Omvärldsanalys

Förändringar i samhällsstrukturen (såsom till exempel konjunktursvängningar och arbetsmarknadssituation) påverkar verksamhetens uppdrag och innehåll. Nationellt sett har följande tendenser när det gäller individ- och familjeomsorg kunnat noteras:

- Strävan mot en socialtjänst som använder evidensbaserade metoder
- Ökad specialisering och differentiering inom individ- och familjeomsorgen (IFO), såväl metoder som målgrupper och en allt mer varierad organisation av IFO
- Satsning på rikt utbud av öppenvårdsinsatser, både för att ge bättre stöd och för att undvika kostsamma placeringar i dygnsvård
- Fler tidiga och lättillgängliga insatser utan utredning och behovsprövning
- Samverkan och samgående i gemensamma verksamheter
- Stora skillnader mellan kommuner
- Förändringar inom andra välfärdssystem påverkar individ- och familjeomsorgen

Områden som uppmärksammas särskilt:

- Barnfattigdom
- Barn till föräldrar med psykisk ohälsa och/eller begåvningshandikapp
- Ungdomars psykiska ohälsa
- Ensamkommande flyktingbarn
- Långvariga mottagare av ekonomiskt bistånd
- Våld i nära relationer samt hedersrelaterad problematik
- Arbetsmarknad och sysselsättning för utlandsfödda
- Samverkan kring personer med missbruksrelaterad problematik
- Kvalitetssäkring i form av ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) 2011:9.

Den nationella inriktningen och de uppmärksammade problemområdena gäller också för Götene.

Verksamhetsförändringar

- Ytterligare utveckling av socialmedicinsk samverkansgrupp. I socialmedicinsk samverkansgrupp sker ett samordnat arbete kring personer med olika missbruksproblematik. I gruppen ingår representanter från landsting och kommun.
- Mottagande av ensamkommande flyktingbarn sker i samverkan med Lidköping. I slutet av 2012 genomförs en utvärdering av samarbetet, som ska ligga till grund för revidering av samverkansavtal och arbetsformer under 2013.
- Nya boendelösningar för målgruppen yngre vuxna med komplex problematik behöver tillskapas utifrån den förstudie och programidé som utarbetats under 2012. Utvecklingsarbetet sker i samarbete mellan individ- och familjeomsorg och handikappomsorg.

Framtidsbedömningar

Verksamheten står inför stora utmaningar då de ekonomiska förutsättningarna är kärva de närmaste åren. Antalet ärenden inom individ- och familjeomsorgen ökar när det blir sämre tider. Götene följer de utvecklingstendenser som gäller för riket för behov hos barn, unga och deras föräldrar. Detta gäller även för behoven av insatser för personer med alkohol- och drogproblematik.

Vi bedömer att vi bäst möter framtida krav och behov genom att:

- Ökad alkohol- och drogrådgivning samt tidiga och förebyggande insatser inom missbruksområdet.

- Fler insatser inom arbetsmarknadsverksamheten för att fler personer/familjer ska kunna klara egen försörjning. Detta gäller såväl inrikes- som utrikesfödda.
- Fortsatt fokus på samverkan, gäller både myndighetssamverkan, samverkan med andra kommuner och samverkan med frivilligorganisationer.
- Hitta nya former för att rekrytera kontaktpersoner, kontaktfamiljer och familjehem.
- Ytterligare öka samverkan mellan individ- och familjeomsorgen, handikappomsorgen samt skola för att tidigt fånga upp unga vuxna som är i behov av ett samlat stöd.

Styrkort

Uppdrag: Arbeta förebyggande, ge rådgivning, service och bistånd av god kvalitet till barn, ungdomar, familjer och vuxna i samverkan med den enskilde, hans/hennes nätverk samt med andra aktörer. Arbetsmarknadsenheten (AME) ska stärka kommunens möjlighet att möta konjunktursvängningar och arbetslösa gruppers behov av insatser.

Perspektiv Utgångspunkten är:	Mål Detta mål ska vi nå:	Mätetal/indikator/nivå Detta resultat förväntar vi oss:
Medskapare (utåtriktat)	Väl fungerande interna/externa samverkansformer till nytta för medborgaren	Antalet väl fungerande interna samverkansformer har ökat. Antalet väl fungerande externa samverkansformer har ökat. Ökad andel externa praktikplatser.
Utveckling (utåtriktat)	Fortsätta utveckla behandlingsinsatser på hemmaplan för barn, ungdomar och vuxna (hemmaplanslösningar)	Minskning av vård dagar i slutenvård för barn och unga med 10 % jämfört med 2012. Minskning av vård dagar i slutenvård för vuxna med 10 % jämfört med 2012. I samverkan med handikappomsorgen öka andelen fungerande boendelösningar för unga vuxna med sociala svårigheter /tidigare missbruk /funktionsnedsättning.
Arbetsätt (inåtriktat)	Personalen ska arbeta med LEAN som förhållningssätt – kundfokus (för-dig-perspektiv) – smarta processer – ständiga förbättringar	All personal ska ha fått information om vad LEAN är. Nyckelpersoner i verksamheten har fått utbildning i LEAN. Enheterna har genomfört ett LEAN-arbete under 2013.
Ekonomi (inåtriktat)	Resurserna inom budgetenheten ska fördelas efter behov mellan enheterna	Resursfördelningsmodell finns i verksamheten

Driftbudget

Nettobudget mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Individ- och familjeomsorg	-44,2	-43,3	-43,4	-42,8	-42,6

Konsult och administration

Verksamhetsområde

Inom budgetenheten ryms:

- Ekonomi- och övergripande personaladministration
- Kansli, växel, medborgarkontor/-information, mark och bygg samt risk och säkerhet
- Mark och bygg som har miljö och bygglovsnämnden som myndighetsnämnd
- Samhällsbetalda resor, som är gemensamt med Skara och ansvarar för kollektivtrafik, färdtjänst, parkeringstillstånd samt skolskjutsplanering
- Upphandlingsfunktionen, vilken utförs av Vara kommun
- Lönekontor, som är gemensamt med Skara kommun
- Skuldrådgivning, som utförs av Lidköpings kommun.

Omvärldsanalys

Teknikutvecklingen inom administrativa områden sker oavbrutet. Nya nischprogram utvecklas som kan hantera särskilt specifika områden. Andra verksamheter i samhället förutsätter ofta att den typen av administrativa system finns. Utvecklingen av E-samhället pågår, även Götene kommun påverkas av dessa. Fler tjänster ska kunna utföras direkt på nätet.

Utvecklingen i samhället medför ökat behov av information och möjlighet till informationsutbyte. Kraven innebär att allmänheten vill ha snabb tillgänglig och korrekt information i olika frågor, samt möjlighet att påverka.

Verksamhetsförändringar

Konsumentrådgivning återinförs efter ett års uppehåll. Behov finns av detta stöd från många kommunmedborgare.

Inom kansli genomförs effektiviseringar, främst som en följd av digitaliseringen av de politiska handlingarna till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Möjligheterna att utveckla hemsidan kommer att minska, då resurserna för köp av teknikexperter minimeras. IT-stöd i form av nytt förtroendemannaregister innebär att ett effektivare arbetssätt införs för att publicera aktuella kontaktuppgifter på kommunens hemsida. Handläggarsupport kopplat till kommunens ärendehanteringssystem introduceras och kommer på sikt innebära en effektivare och kvalitetssäkrad ärendehantering.

Telefonisamarbetet med Skara och Lidköping har vidareutvecklats och innebär lägre kostnader för telefonväxeln då dessa kostnader delas mellan kommunerna. Den gemensamma växeln och införandet av Mobila anknytningar (MEX) har även medfört betydligt lägre samtalskostnader. Under 2013 fortlöper

Driftbudget

Nettobudget mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Konsult och administration	-44,2	-43,3	-43,4	-42,8	-42,6

Styrkort

Uppdrag: Ge kvalificerat stöd och service inom vårt uppdragsområde till våra kunder.

Styrkort - Administrativ service samt Personal-Ekonomi

Perspektiv Utgångspunkten är:	Mål Detta mål ska vi nå:	Mätetal/indikator/nivå Detta resultat förväntar vi oss:
Medskapare (utåtriktat)	Fler kontakter med medborgarna	Ökat antal kontakter/besökare i Medborgarkontoret 2013. Ökat antal besökare på kommunens hemsida.
	Medborgardialog angående kollektivtrafiken	Fler ska kunna resa kollektivt.
Utveckling (utåtriktat)	Ökad servicenivå gentemot medborgaren	Öka hemsidans informationsutbud. Ökat antal serviceområden på Medborgarkontoret. Fler medborgare nyttjar kommunens E-tjänster på hemsidan.
	Tydlig hantering av synpunkter	Synpunkter ska besvaras inom två veckor.
Arbetsätt (inåtriktat)	Personal ska arbeta med LEAN som förhållningsätt – kundfokus – smarta processer – ständiga förbättringar	All personal har fått information om LEAN. Nyckelpersoner har utbildats i LEAN. Enheterna har genomfört ett LEAN-arbete under 2013.
Ekonomi (inåtriktat)	Väl genomarbetat underlag vid beslut om investeringar	I beslutsunderlag för investeringar ska alltid förändringar i driftkostnader redovisas.

samarbetet och kommer att innebära att växelteltelefonisterna kommer att hjälpa varandra att ta emot och koppla samtal vid semestertider.

En höjning av bygglovstaxan med 10% beräknas ge ca 0,1 mnkr i ökade intäkter.

Inom löneenheten pågår utvecklingsarbete med att likställa arbetssätt för Skara och Götene.

Ledningsfunktionen för Serviceenheten och Löneenheten effektiviseras genom utökat verksamhetsansvar. Möjligheterna att använda extern spetskompetens inom personal- och ekonomiområdet minskas.

Framtidsbedömningar

- Informationsarbetet behöver ständigt utvecklas. Om kommunmedborgarnas behov och krav på information och tillgänglighet ska bemötas behövs mer resurser.
- Ärendehanteringsprojekt kommer att påverka krav på bemanning och stödsystem.
- Utveckling av lönesystemet för att stödja ett mer flexibelt bemanningssystem på enheterna inom äldre- och handikappomsorg.
- Lokaler i Centrumhuset behöver åtgärdas, bland annat personalrum och vissa sammanträdesrum.
- Inom administration bör ytterligare samverkan sökas med andra offentliga organisationer.

Verksamhetsövergripande

Verksamhetsområde

Under denna enhet redovisas övergripande ledning och utveckling, samhällsplanering, fysisk planering, näringslivsutveckling, marknadsföring, turism, natur/miljövård och IT/bredband.

Omvärldsanalys

Konkurrensen om inflyttning, investeringar och arbetstillfällen fortsätter att öka. Befolkningsantalet i Skaraborg minskar, det är bara Skövde och Lidköping som ökar.

Diskussionen kring utbyggd 4-fältsväg av E20 går trögt vilket påverkar nyetableringar.

Götene klarar sig ändå förvånansvärt bra eftersom vi har både ut- och inpendling av arbetskraft. Men vi är sårbara eftersom det är mest industrijobb.

I den studie som gjordes för några år sedan kring Skaraborgs Attraktivitet så visar den att Skaraborgs grundförutsättningar behöver stärkas. Områden som nämndes är bland annat infrastruktur inom utbildning/forskning, boende och resande samt samverkan mellan utbildning och näringsliv.

Snabb åtkomst till internet har varit och är en viktig del i att få privatpersoner och företag att vilja etablera sig på en ort och där krävs även att Götene finns med i detta arbete. Samma gäller utbyggnaden av ett bra vatten- och avloppsnät.

Inom EU kommer en ny budgetperiod för åren 2014-2020 med nya förutsättningar för utvecklingsarbete i europeisk samverkan.

Verksamhetsförändringar

Samverkan på kommunalförbunds nivå ökar. Det arbete som startat med att förbättra Skaraborgs Attraktivitet innebär att de tjänstemän som arbetar inom verksamhetsövergripande kommer att få lägga en hel del tid på detta.

Som en del i budget 2014 – 2017 finns Götenepaketet. Det syftar till att hitta nya lösningar och effektiviseringar på en rad områden. I framtagandet och genomförandet av detta paket kommer de som arbetar i budgetenheten att ha mycket drivande roller.

Genomförandet av projekt "Exportmogen destination Biosfär" kommer att genomföras 2013-2014. Arbetet med framtagande av ny Framtidsplan har startat och kommer att pågå fram till juni 2014. Samma gäller fördjupad översiktsplan Kinnekulle.

Styrkort

Uppdrag: Att genom långsiktig och hållbar planering erbjuda attraktiva livsmiljöer, ett gott näringslivsklimat och ett synligt Götene.

Perspektiv Utgångspunkten är:	Mål Detta mål ska vi nå:	Mätetal/indikator/nivå Detta resultat förväntar vi oss:
Medskapare (utåtriktad)	I arbetet med ny Framtidsplan/översiktsplan ska ingå många aktiviteter för att möta medborgare.	– Dialogmöten med "värdeskapande dialog" ska ha genomförts i alla kommunaldelar. – 10% av kommuninvånarna ska ha medverkat i diskussioner om ny Framtidsplan/Översiktsplan
Utveckling (utåtriktad)	Vara en attraktiv, hållbar och trygg kommun för medborgare och näringsliv	Antal invånare i kommunen har ökat. I Svenskt Näringslivs Index har Götene resultat förbättrats. Marknadsföringsplan för boendeyråerna är verkställd. Informationssträffar med nyinflyttade är genomförda. Företag har börjat etablera sig i E20-området 2013. Energianvändning i kommunens lokaler skall minskas.
Arbetsätt (inåtriktad)	Personal ska arbeta med LEAN som förhållningsätt – kundfokus (För digperspektiv) – smarta processer – ständiga förbättringar	All personal har fått information om LEAN. Nyckelpersoner har utbildats i LEAN. Enheterna har genomfört ett LEAN-arbete under 2013.
Ekonomi (inåtriktad)	Väl genomarbetat underlag vid beslut om investeringar	I beslutsunderlag för investeringar ska alltid förändringar i driftkostnader redovisas.

Framtid

För att behålla kommunens attraktivitet kommer att krävas en del av kommunen framöver. Vi måste medvetet satsa på att ha en kommunal verksamhet i toppklass, ett bra samarbete med näringsliv, besöksnäring och handel som skapar fler arbetstillfällen och på en framsynt boendepanering med nybyggda lägenheter och attraktiva tomter.

Driftbudget

Nettobudget mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Verksamhetsövergripande	-21,3	-34,3	-18,7	-19,4	-19,9

I bokslut 2011 samt prognos 2012 ingår kostnader för Medeltidens Värld. Dessa ingår i tillfälliga budgetposter i budget 2013 samt plan 2014-2015.

Befolkningsökningen når vi främst genom en satsning på sjönära boende Truve-Svanvik-Källby där Götene får ta del av Lidköpings attraktivitet. Vänerskärsgården med Kinnekulle har stärkt sin roll som besöksmål för nordeuropeisk turism.

Genom Biosfärområdet Vänerskärsgården-Kinnekulle har Götene, tillsammans med Lidköping och Mariestad unika möjligheter men också ett stort ansvar att utveckla området långsiktigt hållbart. Detta arbete måste också avspeglats sig mer än idag i all verksamhet i kommunen.

Götene tätort kommer att stärka sin ställning som huvudort och har ett centrum med en stadskärna runt Lidköpingsvägen öster om Alsborgsgatan. Utnyttjandet av de kommunala fastigheterna arbetas det kontinuerligt med och detta leder till försäljning och rivning av fastigheter.

Kommunens lokalplaneringsarbete har som mål att pröva om verksamheter som idag hyr av externa fastighetsägare kan flyttas till kommunens egna fastigheter. Detta får särskild betydelse i den planering som påbörjas 2013 avseende Västerbyskolans kommande användning.

Det finns många skäl och incitament för att kommunen ska äga fastigheter, antingen det är i form av markområden eller fastigheter med byggnader. Fastighetsinnehav behövs för att:

- Säkerställa utbyggnad av bostadsområden, industriområden med mera.
- Bedriva kommunal verksamhet.
- Göra natur-, rekreations- och kulturområden tillgängliga och samtidigt vårda dem.
- Infrastrukturella skäl i övrigt.
- Ha tillgång till så kallad bytesmark i förhandlingar om fastighetsköp.
- Tillhandahålla lokaler som stödjer nyföretagande i etableringsskedet.

Där det inte finns ett långsiktigt motiv för ägande är inriktningen att fastigheten ska försälas.

Vi måste ha en drivande roll i etablering av nya arbetstillfällen. Kommunen är en koordinator för framtidsänk och katalysator för nya områden och nya verksamheter.

Förskole- och skolområdet prioriteras i investeringsbudgeten med förskola och skola i Hällekis och ombyggd 7-9 skola i Götene. De kommer att följas av förskolebehov i Källby-området. Ytterligare behov finns också inom äldreboendet.

Stort behov finns också att använda oss av den tekniska utvecklingen. Det kommer att innebära att en hel del uppgifter görs på ett helt nytt och mindre resurskrävande sätt än idag. Ny daglig datateknik som är ett bra stöd i arbetet. E-tjänster innebär att användarna av en tjänst gör en stor del av arbetet själva.

Ett medvetet arbete med kvalitet i form av flexibel resursfördelning, ständiga förbättringar genom Lean, kvalitetsindikatorer, tydligt formulerade kvalitativa beställningar, stark målstyrning och en kvalitetsmedveten personal är nödvändigt för att ha en verksamhet i toppklass för våra kommunmedborgare.

Kultur och fritid

Verksamhetsområde

Under denna enhet redovisas:

- **Kultur.** Biblioteksverksamhet ansvarar för utlåning av media i olika former. Det är även en mötesplats för kommuninvånare i alla åldrar, exempelvis vid författaraftnar och läsecirklar. Kulturverksamhet i form av offentlig kulturverksamhet, kultur i vården, barnkulturverksamhet samt stöd till studieorganisationer och samlingslokaler.
- **Fritid** med verksamheterna Fritid Ungdom samt Fritid Förening. Fritid Ungdom driver fritidsgårdsverksamhet i kommunens fyra tätorter, ungdomscafé Esperanza samt fritid för funktionshindrade och fältfritidsledare. Fritid Förening ansvarar för stödet till föreningar genom bidrag och rådgivning samt sporthallar och simhall.
- **Musikskola,** med syfte att ge barn/ungdomar i skolåldern möjlighet att utveckla kreativitet och estetisk känsla. Verksamheten sker både i grupp och enskilt.

Omvärldsanalys

Det sker en alltmer ökad samverkan mellan olika aktörer för att ge fler medborgare tillgång till kultur. Här används alltmer även nya tekniska lösningar i olika sammanhang, som exempel är det en stark teknisk utveckling av biblioteken och de media som finns för utlån. Allt fler låntagare vill låna till exempel e-böcker.

I kommunerna sker en utveckling av anläggningar för fritid och rekreation, det byggs arenor för sporter och tillskapas mötesplatser för föreningsaktiviteter. Det pågår också en utveckling mot en större samverkan mellan den ideella sektorn och den kommunala verksamheten. Den rådande konjunkturen påverkar ungdomars livssituation och föreningars ekonomi. Ökade krav på fritidsanläggningars tillgänglighet, standard osv ställer ökade krav på föreningar.

Kommunernas arbete för fritidsverksamhet för ungdomar utanför det traditionella föreningslivet är viktigt del av det förebyggande arbetet. Ungdomar engagerar sig gärna i frågor som berör dem, därmed måste denna verksamhet fortsätta att utvecklas i samarbete med ungdomarna.

Verksamhetsförändringar

Inom kulturområdet kommer ambitions- och servicenivåer ses igenom. Öppettider utöver självservice kommer att minska inom biblioteket, ett exempel är att biblioteket inte kommer att ha öppet på lördagar. Anslaget för offentlig kultur halveras och kommunens kultursamordnare återgår till 60% tjänst, vilket kommer att innebära att färre antal evenemang erbjuds med-

Styrkort

Uppdrag: Stödja, ge service och anordna kultur- och fritidsverksamhet av god kvalitet för kommunens invånare och besökare.

Musikskolan ska utveckla barns och ungdomars musikalitet, så att de blir aktiva kulturgivare och kulturtagare.

Styrkort - Kultur och Bibliotek

Perspektiv Utgångspunkten är:	Mål Detta mål ska vi nå:	Mätetal/indikator/nivå Detta resultat förväntar vi oss:
Medskapare (utåtriktat)	Fungerande arbetsformer för barn- och ungdomsinflytande finns. Musikskolan är en känd resurs i samhället och deltar i arrangemang som anordnas av olika aktörer (exempelvis näringsliv, föreningar och organisationer)	Barn och ungdomar är med och påverkar Götene kommuns utveckling. Antalet spelningar utanför den kommunala verksamheten ökar.
Utveckling (utåtriktat)	Fler kommunmedborgare lånar biblioteksmedia. Ett kulturutbud finns som lockar barn och ungdomar.	Utlåningen ska öka jämfört med år 2012. Barn och ungdomar deltar i planeringen av kulturarrangemang.
Arbetsätt (inåtriktat)	Personalen ska arbeta med LEAN som förhållningssätt – kundfokus (för-dig-perspektiv) – smarta processer – ständiga förbättringar	All personal ska ha fått information om vad LEAN är. Nyckelpersoner i verksamheten har fått utbildning i LEAN. Enheterna har genomfört ett LEAN-arbete under 2013.
Ekonomi (inåtriktat)	Väl genomarbetat underlag vid beslut om investeringar	I beslutsunderlag för investeringar ska alltid förändringar i driftkostnader redovisas.

borgarna. Samarbetet med arrangörsnätverk (exempelvis bygdegårdsföreningar) kommer att öka. Översyn görs för att minska eller ta bort tryckningen av kulturprogrammet. Open Media avvecklas vilket innebär kostnadsbesparing avseende programvaror och datorer. Efterfrågan på tjänsten har minskat då tekniken finns tillgänglig för allmänheten på andra sätt idag.

Driftbudget

Nettobudget mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Kultur och Fritid	-17,5	-19,2	-18,1	-18,1	-18,1

Inga förändringar aviseras för Musikskolan i budgetarbetet. Ett utredningsuppdrag angående framtida driftsformer kommer att vara klar vid årsskiftet 2012/2013 som ska beskriva olika alternativ för fortsatt verksamhet.

Inom fritidsområdet har bidragsnivåer fastställts för konstgräsplan samt golfbana. Föreningarnas behov av tillfälligt stöd vid renovering, projekt med mer har ökat för att möta detta har budgeten för projektstödet utökats. Skateboardpark kommer att färdigställas under året.

Framtid

Kulturverksamheten fortsätter att söka samarbetspartners för ett så rikt kulturutbud som möjligt. Ekonomin är hårt ansträngd och förutsättningar för att bedriva ett rikt kulturutbud är svåra.

Förväntningar på ett brett fritidsutbud kvarstår. Fritidsverksamheten för ungdomar är en viktig del i det förebyggande arbetet både för särskilda grupper och för ungdomar i allmänhet. Det sker en omfattande samverkan med föreningslivet och Rådet för Trygghet och Folkhälsa ger stöd genom sina stimulansbidrag till projekt.

Samverkan med föreningar av olika slag för fritidsverksamhet har ökat de senaste åren. Denna utveckling kommer att fortsätta vilket kommer att innebära att kommunen inte är ensam aktör i aktiviteter/verksamheter som tidigare drivits av kommunen. Stora underhållsbehov på föreningarnas fritidsanläggningar har medfört ökat behov av medel ur projektstödsbudgeten. Ny upphandling av simhallsentreprenaden ska göras, kan medföra förändrade budgetförutsättningar.

Politik och tillsyn

Verksamhetsområde

Under denna enhet redovisas:

- **Politiska kostnader**, som kommunfullmäktige, beredningar, kommunstyrelse, kommunstyrelsens förberedande utskott, kostnader för kommunstyrelsens ordförande och 2:e vice ordförande, myndighetsnämnder, bidrag till politiska nämnder samt övriga politiska konstellationer.
- **Revisionsnämnd**. De förtroendevalda revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om verksamheten bedrivs ändamålsenligt, ekonomiskt tillfredsställande samt om räkenskaperna är rättvisande och om nämnder, styrelse och beredningar har tillräcklig intern kontroll.
- **Överförmyndarverksamhet**. Lagen ger överförmyndaren skyldighet och befogenhet att fatta beslut i ärenden som fordras för att skydda utsatta gruppers intressen. Kostnaderna inom denna verksamhet utgörs framförallt av arvoden till överförmyndare, gode män och förvaltare. Dessa kan variera över tid då uppdragen ständigt förändras.

Omvärldsanalys

Inga förändrade lagkrav, statliga inriktningar eller andra beslut är avviserade.

Driftbudget

Budgeten för år 2011 är högre än året innan och kommande år till följd av att KS till förfogande ingår i denna post, men inte för de övriga åren. När det gäller prognosen förväntas överskott på KS till förfogande, men sammanträdesarvoden förväntas överskrida budget till följd av utbildningar.

Verksamhetsförändringar

En förändring kommer att ske när det gäller överförmyndarverksamhet. Färre sammanträden är inlagda i planen för 2013 än för tidigare år.

Driftbudget

Nettobudget mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Politik och tillsyn	-8,9	-8,4	-8,0	-8,0	-8,0

Samverkan

Verksamhetsområde

I budgetenheten ingår de verksamheter som bedrivs i samarbete med annan kommun, där samarbetskommunen är huvudman. Verksamheterna är:

- **Räddningstjänst**, som utförs av Räddningsnämnden i Skara kommun. Förutom räddningstjänsten ingår brandvatten samt Götene kommuns politiska ledamöter i Räddningsnämnden.
- **Miljö och Hälsa**, med tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen och köps från Lidköpings kommun.
- **Kost** som ansvarar för måltidsproduktionen alltifrån förskola till delar av äldreomsorg. Måltiderna som erbjuds ska uppfylla Livsmedelsverkets rekommendationer och vara goda, vällagade och i stor utsträckning tillagade från grunden.
- **Lokalvård** som följer och arbetar efter Socialstyrelsens "Allmänna råd om lokalvård" i så stor utsträckning som möjligt.
- **Fastighet** förvaltar kommunens fastigheter. Fastighetsenheten finansieras via hyresintäkter. Verksamheten omfattar all fastighetsskötsel, underhåll och hyresförhållanden samt verksamhetsservice.
- **Gata/Park** utför arbeten inom områden gator och parker, natur- och fornvård.

Från och med 2011 drivs verksamhet avseende Kost, Lokalvård, Fastighet samt Gata/Park i en utförarorganisation med en utförarstyrelse. Utförarorganisationen är gemensam för Skara och Götene med Skara kommun som huvudman. Beställarskott i respektive kommun gör beställningar i form av årsbeställningar och, vid behov, tilläggsbeställningar.

Omvärldsanalys

Samverkan med andra är en nödvändighet. Utifrån de utredningar som görs så kommer samverkansområdena att öka framöver. Samverkan med andra kommuner har kommit upp på en högre nivå där ansvar för uppgifter av olika slag kan handhas

av en annan kommun. Detta gäller även verksamheter inom vård, skola, omsorg och planering.

Inom Skaraborgs Kommunalförbund pågår flera utredningar kring samverkansområden. Några exempel är besöksnäring, räddningstjänst, översiktsplanering, boende/marknadsföring och gymnasiet.

Styrkort

Uppdrag Miljö och Hälsa: Tillse att nationellt fattade beslut för en trygg livsmiljö beaktas och följs på lokal nivå.

Uppdrag Räddningstjänst: Fullgöra kommunens uppgifter inom ramen för "Lagen om skydd mot olyckor" och "Lag om brandfarliga och explosiva varor".

Uppdrag Service och Teknik: Ta fram beställningar inom Gata/Park, Natur/Fornvård, Fastighet, Kost, Lokalvård samt Investeringar som skapar attraktiva livsmiljöer och främjar en god ekonomisk hushållning.

Styrkort - Samverkan

Perspektiv Utgångspunkten är:	Mål Detta mål ska vi nå:	Mätetal/indikator/nivå Detta resultat förväntar vi oss:
Medskapare (utåtriktad)	Stärkt dialog lokal beställare - brukare - utförare	Mötesforum lokal beställare - brukare - utförare skall finnas på verksamhetsenheterna.
Utveckling (utåtriktad)	En väl fungerande uppföljning av underhålls- och investeringsprojekt	Inga underhålls- eller investeringsprojekt avviker med mer än max 10% från beslutad kostnadsnivå.
Arbetsätt (inåtriktad)	Personal ska arbeta med LEAN som förhållningsätt – kundfokus (För dig - perspektiv) – smarta processer – ständiga förbättringar	All personal har fått information om LEAN. Nyckelpersoner har utbildats i LEAN. Enheterna har genomfört ett LEAN-arbete under 2013.
Ekonomi (inåtriktad)	Väl genomarbetat underlag vid beslut om investeringar	I beslutsunderlag för investeringar ska alltid förändringar i driftkostnader redovisas.

Driftbudget

Nettobudget mnkr	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Samverkan	-33,8	-32,3	-31,0	-31,2	-31,5
varav Räddningstjänst	-7,5	-8,0	-8,3	-8,3	-8,3
varav Miljö och Hälsa	-0,6	-1,1	-1,0	-1,0	-1,0
varav Kost	-0,4	0,1	-0,2	-0,2	-0,2
varav Lokalvård	-0,3	-0,2	-0,5	-0,5	-0,5
varav Fastighet	-4,1	-2,6	-1,8	-1,8	-2,0
varav Gata-Park	-20,9	-20,5	-19,2	-19,4	-19,5

Verksamhetsförändringar

Budgeten för 2013 innehåller krav på effektiviseringar och på samverkan beställare – utförarorganisation för Service och Teknik för att nå effektiviseringsmålen.

I Götene-paketet finns två rubriker som berör samverkan. En som tar upp hur nuvarande samverkansområden kan vidareutvecklas och effektiviseras och en där uppdraget är att hitta nya samverkansområden.

Framtid

En utvärdering av samverkansavtalet Skara-Götene gällande gemensam utförarstyrelse för service och teknik genomförs i början av 2013 och vi har då att ta ställning till om det finns behov av förändringar där. I både Skara och Götene har lagts motioner om att vi ska se över fastighetsförvaltningen eftersom båda kommuner har fyra olika bolag/verksamheter som sköter fastigheter där kommunen har verksamhet.

Kommunfullmäktiges beslut

Sammanträdesprotokoll 2012-II-26

GÖTENE KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sida

Sammanträdesdatum

13

Kommunfullmäktige

2012-11-26

Kf § 165

12/KS523

Budget 2013 och verksamhetsplan 2014-2015

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar följande för budget 2013 och verksamhetsplan 2014-2015:

Skattesatsen för år 2013 fastställs till 21,77%.

Budgetdokumentet för år 2013 fastställs. I budgetdokumentet ingår:

- a. Resultatbudget, Balansbudget samt Finansieringsbudget för år 2013 och ekonomisk plan för 2014 – 2015.
- b. Investeringsbudget för år 2013 och plan 2014 - 2016.
- c. Styrkort för budgetenheter (Ansvariga för framtagande av styrkorten är kommunstyrelsen).
- d. Kommunstyrelsens verksamhetsplan och mål fastställs.

Verksamhetsnettokostnaden för år 2013 fastställs till 615,9 mnkr.

Tillfälliga budgetposter för år 2013 fastställs till 4,7 mnkr.

Finansiella målen fastställs.

Beslut om omDispositionering mellan budgetenheter inom kommunstyrelsens verksamheter delegeras av kommunfullmäktige till kommunstyrelsen.

I budgeten år 2013 avsätts inte medel för en partiell inlösen av kommunens pensioner intjänade före 1998. Om möjligheten uppstår vid årets slut ska det finnas möjlighet att göra en partiell inlösen som kommunstyrelsen beslutar om.

Kommunstyrelsen bemyndigas att under år 2013 göra upphandling av nyupplåning för Götene kommun (exkl. bolagen och de riktade lån vilka beslutats av kommunfullmäktige) med upp till 70 mnkr, dvs. exklusive omsättning av befintliga lån. Kommunstyrelsen bemyndigas att, utöver ovan låneram, besluta om inlösen eller omsättning för lån som löper ut under år 2013.

Investeringar för år 2013 fastställs till 16,1 mnkr.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

GÖTENE KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sida

Sammanträdesdatum

14

Kommunfullmäktige

2012-11-26

Kf § 165 forts.

Investeringsplan för åren 2014 – 2016 fastställs.

Beslut om omdisponering mellan investeringsobjekt delegeras av kommunfullmäktige till kommunstyrelsen.

Investeringar för anpassning av fastigheter för externa hyresgäster ska vara finansierad via hyran och ingår därmed inte i investeringsbudgeten. Kommunstyrelsen ges mandat att fatta beslut om investeringar för detta ändamål upp till 1,0 mnkr för år 2013.

Innan en investering startas ska beslut fattas av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har rätt att besluta om undantag. För varje investering ska det finnas en aktuell kalkyl som beslutsunderlag.

Investeringsbudget år 2013 ingår i budgetdokumentet för Götene kommun år 2013.

Kommunfullmäktige beslutar att investeringar för 200 000 kr per år avsätts för åren 2013 och 2014 gällande anpassning matsalar.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Antagen av KF: 2012-11-26

Götene kommun, Torggatan 4, 533 80 Götene
 Tel. 0511-38 60 00. Fax: 0511-593 07
 E-post: gotene.kommun@gotene.se
 Internet: www.gotene.se